

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 228 (239)

Olštyn, czwartek 3 października 1946 r.

Rok II

A JEDNAK SĄ WINNI

Radziecki sędzia Trybunału w Norymberdze
o niewinnionych przywódcach niemieckich

NORYMBERGA, 3.10 (PAP). — Radziecki członek Międzynarodowego Trybunału Wojennego w Norymberdze gen. I.T. Nikiczenko w wydanym we wtorek wieczór oświadczeniu określił niewinnionego przez Trybunał Schachta, jako „oszusta”.

Zdaniem Nikiczenki, Schacht powinien być skazany, ponieważ „konsekwentnie i z premedytacją popierał partię hitlerowską i brał czynny udział przy dojściu do władzy faszystów w Niemczech”.

Udowodniono również, że drugi niewinniony przywódca hitlerowski von Pappen pomagał hitlerowcom przy dojściu do władzy i użył swych stosunków w celu utrwalenia i wzmocnienia terrorystycznego ustroju hitlerowskiego w Niemczech. Von Pappen wiernie służył Hitlerowi aż do samego końca, pomagając mu w przeprowadzeniu jego planów agresywnych.

Oskarżony von Pappen ponosi więc w znacznym stopniu odpowiedzialność za przestępstwa, dokonane w czasie trwania ustroju hitlerowskiego.

Nie można również zignorować roli von Pappena jako agenta i prowokatora na stanowisku ambasadora niemieckiego w Turcji. W związku z puczem w roku 1934, von Pappen był oskarżony o okazanie pomocy przez utajenie krwawego morderstwa przed opinią publiczną.

W sprawie trzeciego niewinnionego hitlerowca Fritschego, Nikiczenko oświadczył, że wyrok jest niezgodny zarówno z przedstawionymi dowodami i z faktycznym stanem rzeczy.

W Niemczech hitlerowskich propaganda była głównym czynnikiem w przygotowywaniu i wykonywaniu aktów agresji i w ćwiczeniu ludności niemieckiej, aby posłusznie zgadzała się na zbrodnicze przedsięwzięcia faszystów niemieckich.

Jest rzeczą niemożliwą przypuszczać, aby najwyżsi władcy Rzeszy mogli wyznaczyć na stanowisko dyrektora propagandy radiowej człowieka, który uważany był za figurę drugorzędą. Odpowiedzialność Fritschego została wyraźnie udowodniona.

Co się tyczy Hessa, radziecki sędzia Trybunału oparł się całkowicie na orzeczeniu Trybunału, który podkreśla wagę stanowiska, jakie zajmował Hess w zarządzie partii hitlerowskiej i w państwie. Cieszył się naprawdę największym zaufaniem Hitlera i posiadana przez niego władza była bardzo duża. Biorąc pod uwagę okoliczność, że wśród przywódców politycznych hitlerowskich Hess zajmował trzecie miejsce, należało wobec niego zastosować w tym wypadku najsurowszy wymiar.

W sprawie organizacji hitlerowskich oświadczenie gen. Nikiczenki stwierdza:

— Uważam, iż są wszelkie powody ku temu, aby stwierdzić, że rząd Hitlera był

organizacją zbrodniczą. W dniu 1 maja 1934 r. zostało utworzone ministerstwo oświaty, mające szkolić studentów w duchu militarystyki, nienawiści rasowej.

Wolne związki zawodowe zostały zlikwidowane, ich własność skonfiskowana i większość przywódców wtrącona do więzień i obozów koncentracyjnych. W celu stłumienia nawet pozornego oporu, rząd utworzył gestapo i obozy koncentracyjne. Zostały wydane prawa norymberskie przeciwko Żydom.

Hess i Frick wprowadzili je w życie przez wydanie dodatkowych dekretów. Działalność gabinetu Rzeszy przyczyniła się do wybuchu wojny, która pochłonęła miliony istnień ludzkich i spowodowała nieobliczalne szkody materialne i moralne.

Oświadczenie stwierdza w dalszym ciągu, że wyrok niesłusznie odrzuca oskarżenie o działalność kryminalną, skierowaną przeciwko sztabowi generalnemu i naczelnemu dowództwu Wehrmachtu. Zaden

ekspert wojskowy nie może zgodzić się na przygotowanie planów masowych represji i bezlitosnych zabójstw jeńców wojennych. Nikiczenko zgadza się z wyrokiem, że przywódcy Wehrmachtu „nie byli zdolni do honorowego zawodu wojskowego”, jednakże dodał:

— Nierozumiiałem jest tylko orzeczenie które nie uznaje za zbrodniarzy setki wyższych oficerów, którzy zadali światu i własnemu krajowi tyle kłopotów.

SKAZANI PRZESTĘPCY PROSZĄ O ŁASKĘ

NORYMBERGA, 3.10 (PAP). — Prośbę o łaskę wnieśli Ribbentrop, Sauckel, Seyss Inquart i Frank. Keitel zwrócił się z prośbą o wykonanie wyroku śmierci przez rozstrzelanie, a nie przez powieszenie. Hess, Speer, Funk i Doenitz proszą o zmniejszenie kary więzienia.

Goering, podobnie jak Keitel, ma prosić o rozstrzelanie zamiast powieszenia.

Echa wyroku w Norymberdze

ROŚNIE FALA PROTESTÓW

PARYŻ, 3.10 (PAP). — Sekretarz francuskiej partii socjalistycznej Guy Mollet oświadczył, że jest wprawdzie pełen uznania dla Trybunału, który pierwszy raz w dziejach wydał wyrok śmierci za przestępstwa przeciwko ludzkości i za wywołanie wojny agresywnej, lecz zwolnienie Schachta i Pappena jest wręcz niewiarygodne. Socjaliści francuscy są rozczarowani wyrokiem.

Wyrażając zdumienie z powodu niewinnienia Schachta i Pappena, wiceprezes francuskiej Rady Stanu, prof. René Cassin oświadczył:

— Należy się obawiać, że łagodność tego wyroku pociągnie za sobą zaniechanie ścigania tych przemysłowców i uczonych, którzy, dobrze wiedząc co czynią, współpracowali w barbarzyńskiej akcji, zdążającej do niebywałego w dziejach ujarznienia ludzkości.

„Humanite” charakteryzuje wyroki niewinniające w stosunku do niektórych przestępców niemieckich, jako „zniewagę dla męczenników wolności” oraz „zachętę do ponownego działania dla trustów i inicjatorów hitlerizmu”.

„Populaire” stwierdza, że wyroki te są „zniewagą dla sumienia ludzkiego” oraz „zwycięstwem dla finansjery międzynarodowej”.

Natomiast konserwatywny „Figaro” nie żywi zastrzeżeń w stosunku do wyroku norymberskiego.

NOWY JORK, 3.10 (PAP). — Berliński korespondent „Associated Press” donosi,

że Niemcy wyrażają zdziwienie z powodu uwolnienia Pappena, który znany jest w Niemczech, jako człowiek, który otworzył Hitlerowi furtkę do władzy.

Również zwolnienie Fritschego, który był prawą ręką Goebbelsa, przyjęte zostało ze zdziwieniem.

LONDYN, 3.10 (PAP). — Sprawozdawca agencji Reutersa, przedstawiając reakcję, jaką wywołał wyrok norymberski wśród żołnierzy amerykańskich, podaje, że żołnierze amerykańscy podziwiają poglądy sędziego radzieckiego i uważają, że Hess powinien być otrzymać karę śmierci, a Pappena, Schachta i Fritschego nie należało zwolnić.

Korespondent Reutersa donosi, że również w kołach dziennikarzy niemieckich wyrok wywołał zdziwienie, gdyż w obliczu przytaczających dowodów winy spodziewano się surowszego wymiaru kary.

WARSZAWA PROTESTUJE Masowe wiece i odezwy protestacyjne

WARSZAWA, 3.10 (PAP). — Na wiadomość o łagodnym wyroku w procesie zbrodniarzy hitlerowskich w Norymberdze, na terenie szeregu zakładów pracy w Warszawie odbyły się samorzutnie zorganizowane wiece protestacyjne przeciwko wyrokowi niewinniającym Schachta, Pappena i Fritschego oraz przeciwko łagodnemu wymiarowi kary na zbrodniarzy, skazanych na więzienie.

Wczoraj zorganizowano 22 wiece w zakładach pracy na terenie śródmieścia i w dzielnicy Warszawa-Południe. Wszędzie uchwalono jednomyślnie rezolucje protestujące przeciw wymiarom kar.

Mówcy pokreślali, że Polska, która poniosła największą ofiarę na skutek krwawego reżimu hitlerowskiego, ma szczególnie prawo domagać się, aby główni winowajcy wojny i zbiorowych mordów ponieśli zasłużoną karę.

Wyrok ten musi być przykładem wobec całego świata cywilizowanego, że te potworne zbrodnie nie powtórzą się nigdy w przyszłości.

Polski Związek b. Więźniów Politycznych hitlerowskich więzień i obozów wydał odezwę protestującą, w której m. in. czytamy:

„W imieniu 250 tysięcy zorganizowanych członków oraz 4 milionów podopiecznych Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych — protestujemy przeciwko wyrokowi norymberskiemu w sprawie największych zbrodniarzy świata.

NAPAD AMERYKAŃSKIEJ POLICJI NA MIN. JERZEGO PUTRAMENTA

PRAGA, 3.10 (PAP). — Do Pragi nadeszła z Niemiec wiadomość, że w Bawarii, znajdującą się — jak wiadomo — w amerykańskiej strefie okupacyjnej, amerykańska policja wojskowa (Military Police) dokonała napadu na posła R. P. w Bernie, ministra Jerzego Putramenta, odbywającego podróż służbową do Warszawy.

Dalszych szczegółów na razie brak.

W WIĘZIENIU NORYMBERSKIM

NORYMBERGA, 3.10 (PAP). — Skazanych przestępców wojennych podzielono na trzy grupy. Pierwsza grupa obejmuje 11 osób skazanych na śmierć, druga — 3 przestępców skazanych na dożywotnie więzienie, a trzecia — 4 skazanych na więzienie od lat 10 do 20 lat.

Trzy te grupy umieszczono w trzech oddzielnych częściach więzienia norymberskiego.

Specjalna komisja międzyalianska opracowuje plan egzekucji. Ciało skazanych zostanie po egzekucji spalone.

TRYBUNAŁ MIĘDZYNARODOWY OPUSZCZA NORYMBERGĘ

NORYMBERGA, 3.10 (PAP). — Członkowie Międzynarodowego Trybunału Wojennego w Norymberdze, sędzia amerykański Biddle oraz zastępca sędziego francuskiego Falco udali się samolotem do Pragi na zaproszenie rządu Czechosłowacji, który jednocześnie będzie gościł prokuratora radzieckiego Rudienko, udającego się do Pragi samochodem.

Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału wojennego w Norymberdze Lawrence, udal się samolotem do Londynu. W celu uniknięcia możliwości zaatakowania go, wyjazd jego z willi, położonej na przedmieściu Norymbergi był trzymany w ścisłej tajemnicy.

ZGON I. MOŚCICKIEGO.

GENEWA, 3.10 (PAP). — Wczoraj we środę w okolicach Genewy zmarł w wieku lat 79 b. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacy Mościcki.

Zmarły przybył do Szwajcarii w roku 1939 po klęsce wrześniowej i pozostawał tam bez przerwy aż do zgonu.

KARA ŚMIERCI DLA SPEKULANTÓW

PARYŻ, 3.10 (PAP). — Francuskie Zgromadzenie Narodowe uchwaliło ustawę, przewidującą karę śmierci dla spekulantów żywnościowych.

Czy zwolnieni przestępcy będą odpowiadali przed sądem niemieckim

FRANKFURT, 3.10 (PAP). — Z wszystkich stref okupacyjnych nadchodzą wiadomości, iż w niemieckich kołach rośnie się możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej trzech przestępców, zwolnionych wyrokiem Trybunału.

Premier Bruswiku dr. Kluge oświadczył, że oskarżeni przestępcy wojenni powinni być sądzeni również przez trybunał niemiecki.

Dr. Gottlob Kamm, minister denazyfikacji, wiedział, że Pappen, Schacht i Fritsche o kacji dla Wirtembergii i Badenii, zapostaną aresztowani, jeżeli wkrótce na terytorium wymienionych krajów niemieckich.

Premier Bawarii dr. Wilhelm Hoegner oświadczył, że władze bawarskie zaarrestują Pappena i postawią go pod sąd za zdradę stanu.

Jako ambasador hitlerowski w Turcji miał Pappen okazję potępienia rasizmu, lecz nie uczynił tego. Wręcz przeciwnie, popierał on politykę hitlerowską do ostatniej chwili.

Z niemieckiego punktu widzenia — powiedział dr. Hoegner, — ulaskawienie Pappena nie jest w porządku. Winien on być skazany na ciężkie roboty lub dożywotnie więzienie.

Minister dla spraw denazyfikacji w Bawarii, Pfejfer, oświadczył, że na podstawie przepisów obowiązujących w Bawarii, Hans Fritsche powinien być aresztowany. Fritsche należy bowiem do kategorii „odpowiedzialnych nazistów”, którzy — według przepisów denazyfikacji — mają się znajdować w prewencyjnym areszcie.

*relucyja. walspynego
300-1/1/1*

PO WYROKU W NORYMBERDZE

Poniżej zamieszczamy dalszy ciąg motywu wyroku norymberskiego, których z braku miejsca nie podaliśmy w dniu wczorajszym.

Albert Speer, minister zbrojeń, został uznany winnym z zarzutu trzeciego i czwartego t.j. zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości. Trybunał stwierdził, iż objął on stanowisko ministra zbrojeń dopiero podczas wojny i wobec tego nie brał udziału w spisku przeciwko pokojowi. Należał on do niewielu ludzi, którzy mieli odwagę powiedzieć Hitlerowi, iż wojna jest przegrana i rozporządzeniami swoimi sabotował dalsze prowadzenie działań wojennych. Starał się on nie dopuścić do zupełnego zniszczenia przemysłu na terenach okupowanych i w Rzeszy. Jako szef organizacji Todta zmuszał on deportowanych robotników do pracy przymusowej w przemyśle niemieckim.

Wilhelm Funk, b. minister finansów i prezydent Banku Rzeszy, został uznany winnym zbrodni przeciwko pokojowi, zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości. Funk należał do doradców Hitlera w sprawach gospodarczych. Brał on bezpośredni udział w przygotowaniach gospodarczych, które poprzedziły napad na Związek Radziecki. Pod jego kierownictwem drukowano w Niemczech ruble rosyjskie na długo przed zaatakowaniem Związku Radzieckiego. Jest on współodpowiedzialny za rabowanie mienia żydowskiego. Jako prezes Banku Rzeszy wiedział on o tym, że kosztowności rabowane u Żydów umieszczano w skarbcu bankowym. Funk brał również udział w organizowaniu pracy przymusowej dla obywateli krajów okupowanych.

B. protektor Czech i Moraw Neurath został uznany winnym wszystkich czterech zarzutów t.j. spiskowaniu przeciwko pokojowi, zbrodni przeciwko pokojowi i ludzkości i zbrodni wojennych. Jako b. niemiecki minister spraw zagranicznych doradzał on Hitlerowi wycofanie się z Międzynarodowej Konferencji Rozbrojeniowej i wpłynął bezpośrednio na decyzję Hitlera w sprawie wkroczenia do Nadrenii. Jako minister bez portfela brał on czynny udział w przygotowaniach do wojny napastniczej.

W protektoracie Neurath zaprowadził niemieckie ustawy rasistowskie.

Trybunał uznał, iż wprawdzie podczas sprawowania rządów w Czechach przez Neuratha popełniono wiele przestępstw wojennych, jak również przeciwko ludzkości, lecz w wielu wypadkach Neurath użył swego osobistego wpływu w gestapo i formacjach SD, aby zwolnić patriotów i studentów czechosłowackich. W roku 1941 Hitler zawezwał do siebie Neuratha czyniąc mu wyrzuty, iż rządy jego są zbyt łagodne.

Wilhelm Frick, b. gubernator Czech i Moraw i b. minister spraw wewnętrznych, został uznany winnym zbrodni przeciwko pokojowi, zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości. Z zarzutu spiskowania przeciwko pokojowi został uniewinniony. Frick ponosi odpowiedzialność za ujarzmienie narodu niemieckiego przez narodowych socjalistów. Brał on również udział w opracowaniu ustawodawstwa,

skierowanego przeciwko związkom zawodowym i Żydom. Frick dobrze znał stosunki panujące w obozach koncentracyjnych.

Erich Raeder, b. głównodowodzący marynarki niemieckiej, został uznany winnym pierwszych trzech zarzutów, tj. spiskowania przeciwko pokojowi, zbrodni przeciwko pokojowi i zbrodni wojennych. Autorem planu inwazji na Norwegię był Raeder, a nie Hitler. Przed wybuchem wojny brał on udział w pracach przygotowawczych do agresji. Domagał się on inwazji na Wielką Brytanię. W wojnie

podwodnej stosował niedozwolone metody i wydał rozkaz atakowania statków neutralnych. Nie przeciwstawił się rozkazowi w sprawie rozstrzelania jeńców wojennych.

Fritz Sauckel został uznany winnym zarzutu trzeciego i czwartego, tj. zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości. Sauckel zorganizował przymusową pracę w Niemczech dla obywateli krajów okupowanych. Jest on odpowiedzialny za warunki pracy i płacy deportowanych do Niemiec. Warunki te urągają wszelkim zasadom ludzkości.

Dalsze losy uwolnionych w Norymberdze

NORYMBERGA, 3.10 (SAP). — Niemieccy obrońcy, których klientom udało się uciec bez więzienia, gratulowali sobie nawzajem. Kilku z nich zostało zaskoczonych wyrokami.

Obrońca v. Pappena, adwokat Kubuschok, powiedział, że był „kompletnie zadowolony i zdziwiony, gdyż oczekiwał wyroku skazującego dla swego klienta”. Von Pappen wierzył, że będzie uwolniony przez Trybunał, chociaż syn v. Pappena i pomocnik obrońcy mówili do v. Pappena w ubiegłym tygodniu, że może „zawisnąć”.

Dr. Fritz, obrońca Fritschego, powiedział: „jestem całkowicie zaskoczony”. Kapitan Kranzbueher, obrońca Doenitza, powiedział bezczelnie: „miło mi, że niemiecka marynarka wojenna została uniewinniona, lecz ostry wymiar kary dla mojego klienta dowodzi, że był to proces polityczny”.

Von Pappen, Schacht i Fritsche, uwolnieni w procesie norymberskim, odbędą niezwłocznie konferencję prasową wobec przedstawicieli prasy światowej w Norymberdze.

Von Pappen, Schacht i Fritsche wyjdą z sali sądowej „bez sznurka”, oznaczającego uwolnienie. Gdy tylko kwestie odtransportowania i kart tożsamości zostaną zafatowane — powiedział ptk. Burstone Andrus — zostaną oni zwolnieni.

AUSTRIA ŻĄDA WYDANIA PAPENA I SCHIRACHA

LONDYN, 3.10 (PAP). — Austriackie ministerstwo sprawiedliwości podało do wiadomości, iż zażąda wydania Schiracha i von Papena w celu wytoczenia im sprawy w związku z przyłączeniem Austrii do Rzeszy i okupacją hitlerowską.

Łagodny wyrok — niespodzianką

NORYMBERGA, 3.10 (PAP). — Korespondent PAP donosi, że w kołach dziennikarskich nie spodziewano się tak łagodnego wyroku. Wyrok był niespodzianką nawet dla oskarżonych.

W szczególności uwolnienie Pappena zostało przyjęte na ławie oskarżonych z nieukrywanym zdziwieniem. Na ogół spodziewano się, że Schacht skazany zostanie na karę długoletniego więzienia. Zwolnienie Schachta zostało przyjęte przez Goeringa, znanego przeciwnika Schachta, z nieukrywaną złością.

W dniu ogłoszenia wyroku panowała na sali rozpraw i na ławie oskarżonych atmosfera podniecenia. Jedynie Hess zachował miłą obojętną i zmęczonym wzrokiem spoglądał na salę, szlucznie oświetloną. Hess nie nałożył nawet słuchawek na uszy i nie słuchał motywów wy-

roku we własnej sprawie. Siedzący obok niego i pilnie słuchający treści orzeczenia, Goering, informował Hessa o motywach wyroku.

Również niemiecka opinia publiczna jest zaskoczona łagodnością wyroku. W ciągu 403 posiedzeń Trybunału opinia światowa otrzymała tyle niezbyt dozwolonych zbrodni niemieckich, że **nawet wśród Niemców panowało mniemanie, że oskarżonych należy surowo ukarać.**

Ciężar dowodów był tak wielki, że sami oskarżeni w ostatniej fazie procesu zmienili system obrony. Nie ukrywali się oni już za parawanem przeczenia, lecz częściowo przyznawali się do winy i większość z nich publicznie potępiła system narodowo-socjalistyczny, który w zbrodniczy sposób tyle klęsk na świat sprowadził.

ODWOŁANIE DO RADY KONTROLI

NORYMBERGA, 3.10 (SAP). — Rada niemieckich obrońców w procesie norymberskim ogłosiła, że wniosła odwołanie od wyroku do Sojuszniczej Rady Kontroli w sprawie każdego z zasądzonych zbrodniarzy wojennych, nawet wbrew woli Francka, który nie zgodził się na wniesienie apelacji.

Niemiecki dziennikarz, obecny podczas ogłoszenia wyroku Trybunału w Norymberdze oświadczył, że wyrok jest wielce łagodniejszy, aniżeli byłby wydany, gdyby w roli sędziów zasiadli ci, którzy byli sądeni.

EWAKUACJA WOJSK BRITYJSKICH Z LIBANU

LONDYN, 3.10 (PAP). — Główna kwatery wojsk sojuszniczych na Środkowym Wschodzie potwierdziła wiadomość o ewakuacji wszystkich wojsk brytyjskich z Libanu.

MINISTER BEVIN W PARYŻU

LONDYN, 3.10 (PAP). — Po krótkim pobycie w Londynie w związku z Konferencją w sprawie Palestyny minister spraw zagranicznych W. Brytanii Bevin powrócił do Paryża.

18 TYS. KILOMETRÓW BEZ ŁADOWANIA

NOWY JORK, 3.10 (PAP). — Samolot amerykański „Truculent Turtle” (Wojowniczy Żółw), który wystartował z Australii dla próby pobicia rekordu długości lotu, wylądował w Ameryce na lotnisku Columbus w stanie Ohio. Samolot przeleciał 18.019 kilometrów w 55 godzin 18 minut.

POWOJENNY FILM NIEMIECKI

HAMBURG, 3.10 (ZAP). — W Berlinie 15 km. wyświetlany będzie pierwszy niemiecki film powojennej produkcji pt. „Mordercy są między nami”.

ZWIERZYŃCIE HAGENBECKA PRZESTANIE ISTNIEĆ

HAMBURG, 3.10 (ZAP). — Jak się dowiadujemy, znany w świecie zwierzyńczeni Hagenbeck w Stellingen zostanie rozdany między narody sprzymierzone. 80% stanu zwierząt mają otrzymać zwierzyńce w Londynie, Paryżu i Brukseli.

Niemcy próbują temu przeciwdziałać, powołując się na to, że zwierzęta w zwierzyńcu Hagenbecka nie otrzymują żadnych takich środków wyżywienia, jakiego by można użyć w gospodarce żywnościowej dla ludności niemieckiej.

TYSIĄCE WYWIEZIONYCH OCZEKUJE NA LISTY Z KRAJU

POZNAŃ, 3.10 (ZAP). — W obozach na terenie Niemiec przebywa dotąd kilkaset tysięcy Polaków pod opieką UNRRA, która, jak wiadomo, w niedługim czasie przestanie opiekować się obozami.

Z tych względów masa Polaków, nie wiedząc, czy żyją ich rodziny w kraju, jest bezradna. Dają często posłuch tym, którzy fałszywie obrazują sytuację w kraju, namawiają ich do podjęcia pracy zagranicą.

Każdy więc, kto oczekuje powrotu członka rodziny czy znajomego z Niemiec do kraju, winien nam niezwłocznie napisać gdzie zamieszkuje.

Listy przyjmują wszystkie urzędy pocztowe, oddziały PCK i „Repatriant” Warszawa, Mokotowska 48.

Z sali odczytowej

XI SESJA K. R. N.

Staraniem komendy garnizonu W.P. w Olsztynie odbył się w Teatrze im. St. Jarczaka odczyt „O XI sesji Krajowej Rady Narodowej”. Prelegentem był ppłk. Tomasiński, dyrektor nauk w wyższej szkole politycznej.

Na wstępie mówca wskazał na zbieżność zjawisk politycznych na terenie międzynarodowym i w naszych stosunkach wewnętrznych. Walka z faszyzmem, jak wiadomo, połączyła świat anglo-saski ze Związkiem Radzieckim.

Jak po każdej wojnie, tak i po tej ostatniej powstają nowe zagadnienia. W wyniku walki z faszyzmem powstały nowe organizmy państwowe — demokracje ludowe.

Cechą tych demokracji jest likwidacja wielkiego kapitału, koncernów i karteli. Głównym czynnikiem rozwojowym nowych demokracji ludowych są: upaństwowienie podstawowych źródeł produkcji i gospodarka planowa. Podyktowane to jest dążeniem do niezależności gospodarczej i jest zjawiskiem słusznym i prawnym z punktu widzenia demokracji.

Koła wielkokapitałowe amerykańskie i angielskie żywo interesują się tym, co się dzieje w Jugosławii, Czechosłowacji, Polsce i w innych demokracjach ludowych, właśnie ze względu na swój interes. Istotnie, interesy tych kół wielkokapitałowych zostały poważnie zagrożone, podcięte zostały źródła wyzysku,

jakimi były przemysł, bankowość, handel zagraniczny.

To też koła te robią wszystko, aby przeszkodzić procesowi emancypacji gospodarczej i uruchomiły w tym celu wszystkie rozporządzone środki. Jak wyglądała taka akcja świata kapitalistycznego — pamiętamy wszyscy z okresu I-ej wojny światowej, w wyniku której Rosja, przekształcona w Związek Radziecki, zerwała ze światem kapitału międzynarodowego. Pamiętamy, jakich środków użyły wówczas tak zwane sfery gospodarcze, aby usiłowania Związku Radzieckiego doprowadzić do załamania się. Były tu i interwencje o charakterze militarnym, był nacisk gospodarczy i finansowy, była nieprzebierająca w środkach propaganda.

Podobnie jak i teraz, wielki kapitał międzynarodowy nie chce pogodzić się z utratą wpływów w nowych demokracjach ludowych, a skutki tego są nam znane. Widzimy tu również nacisk gospodarczy, który jest tak daleko posunięty, że nawet transporty UNRRA są zależne od tego, czy rządy w nowych demokracjach podobają się lub nie sferom kapitalistycznym. Przypomnijmy sobie kontendanse pożyczkowe, kiedy jednego dnia pożyczki były przyznawane, a nazajutrz wstrzymywane. Propaganda również intensywnie działa. Wystarczy chociażby wskazać na Andersa, który jest subsydiowany przez sfery kapitału międzynarodowego.

Nie znaczy to wszakże, żeby nowe de-

demokracje, między nimi i Polska, chciały zerwać z Zachodem. Bajka o „żelaznej kurtynie”, ułożona przez Churchilla, nie ma żadnych realnych podstaw. Nikt nie chce odgradzać się od Zachodu, ale nikt też nie chce być powolnym narzędziem kapitału międzynarodowego.

My też nie chcemy odseparowywać się od sfer międzynarodowych, przeciwnie — zabiegamy nawet o pożyczki, z tą tylko różnicą, że nie chcemy, aby kapitał dyktował nam warunki.

Obecnie toczy się walka o pokój, czyli o stabilizację życia, przy czym do tej stabilizacji dążą dwie koncepcje. Jedną koncepcję reprezentuje oboz imperialistyczny, który stawia na Niemcy. Druga koncepcja wyłącza Niemcy, jako czynnik pozytywny, opierając się na bloku demokracji ludowych.

Koncepcja pierwsza dla nas, Polaków, w wypadku realizacji, oznaczałaby katastrofę narodową, zagładę biologiczną, utratę Ziemi Odzyskanych. Utrzymanie Ziemi Odzyskanej możemy przeto jedynie na drodze antykapitalistycznej.

Tu prelegent polemizuje z zarzutem, że Polska jest rzekomo wasalem Związku Radzieckiego. Jeżeli Polska na arenie międzynarodowej występuje tak, jak czyni obecnie — to ma na względzie jedynie własny interes. Nie ma tu żadnego związku wasalnego.

Ten rzut stosunków międzynarodowych, nakreślony przez prelegenta, jest potrzebny, żeby zrozumieć przebieg obrad na XI sesji K. R. N., gdzie te dwie koncepcje znalazły swój dobitny wyraz.

Nie chodzi tu bowiem o walkę z opozycją, której istnienie jest konieczne w ra-

mach lojalności państwowej, co się dobitnie wyraża w powiedzeniu, że opozycję trzeba by było stworzyć, gdyby jej nie było. Chodzi tu o walkę z reakcją, o walkę z koncepcją imperialistyczną, niosącą nam zagładę. XI sesja Krajowej Rady Narodowej wysunęła następujące zagadnienia naszego życia: gospodarstwo, stabilizacja stosunków wewnętrznych i nastroje polityczne.

Jeżeli chodzi o zagadnienia gospodarcze — K. R. N. wysunęła trzechnie plan gospodarczy, mający na celu podniesienie stopy życiowej szerokich mas ludności, plan sytości, ponieważ ma prześcignąć poziom z roku 1939. Gdybyśmy chcieli osiągnąć to systemem sprzed roku 1939 — to musieliśmybyśmy nasze zniszczenia wojenne, wynoszące około 100 miliardów zł. przedwojennych, odbudowywać przez lat 50.

A tymczasem już po roku odbudowaliśmy 55 proc. naszej produkcji rolnej, produkcja przemysłowa odbudowana została w ponad 100 proc., a dochód narodowy już obecnie wynosi 70 proc. przedwojennego.

Według planu gospodarczego w r. 1949 będziemy mieli pod dostatkiem co jeść, w co się ubrać i co palić. A że nie jest to tylko frazes propagandowy — świadcza o tym dotychczasowe osiągnięcia gospodarki polskiej.

Stabilizację stosunków i nastrojów politycznych osiągnąć nadchodzące wybory, które muszą być zwycięstwem demokracji. A rekoncją zwycięstwa jest fakt, że demokracja pierwsza walczyła o Polskę ludową, że stworzyła ją, broni jej i wreszcie zakończy tę walkę ostatecznym zwycięstwem.

Widoki rozwojowe przemysłu drzewnego w województwie olsztyńskim

Przemysł drzewny b. Prus Wschodnich był nastawiony na przeróbkę nie tylko drewna z miejscowych lasów, lecz i dużych ilości importowanego z zewnątrz. Dlatego właśnie przemysł ten był tak silnie rozbudowany. W granicach woj. olsztyńskiego pracowało za czasów niemieckich około 300 tartaków z łączną ilością około 430 traków. Ponadto poważnie był rozwinięty przemysł dykt.

Opracowany 3-letni plan odbudowy całego przemysłu drzewnego tartaczno, płyt spłasnionych i sklejek w lasach państwowych przewiduje odbudowę kosztem 411 mil. zł inwestycyjnie 65 zakładów o 140 trakach i o możliwości przeróbki na jedną zmianę 460 tys. m³ surowca tartaczno-rocznie.

Wszystkie zakłady przemysłu drzewnego zatrudnią razem 3850 pracowników, a obliczona według obecnych cen przeciętnych roczna wartość produkcji będzie wynosiła około 2 miliardów złotych.

Przytoczone liczby najwymowniej świadczą o tym, jak doniosłe znaczenie gospodarcze posiadają lasy mazurskie i ściśle związane z nimi — przemysł drzewny. (dl)

REPATRIANCI JADĄ

Transport repatriantów z Rudziszek (Wil.) Nr 18 przybył w składzie 11 wagonów do Korszyna i został skierowany do Łuczana.

Przyjechało 39 osób przyczepiących ze sobą żywy inwentarz.

INSPEKCYJA

W dniu 30 ub. m. wojewoda olsztyński dr Z. Robel w towarzystwie naczelnika Wydziału Opieki Społecznej — ob. Połofskiego dokonał inspekcji magazynów Opieki Społecznej i wydał zarządzenie przeniesienia ich w bardziej dogodnym miejscu dla lepszego zabezpieczenia zdeponowanych rzeczy.

BARBARA KOSTRZEWSKA W OLSZTYNIE

Atrakcyjna artystyczna najwyższej klasy to gościnny występ dn. 8 bm. w Teatrze Miejskim słynnej śpiewaczki polskiej, primadonny opery warszawskiej, radia i oper zagranicznych **Barbary Kostrowskiej**. Arie, pieśni i piosenki w jej wykonaniu pozostawiają niezatarte wrażenie.

W wieczorze najpiękniejszych melodii świata wystąpią w rowych kreacjach tanecznych: primabalerina teatrów warszawskich **Miła Kolopikówna**, oraz baletmistrz **Eugeniusz Papiński**.

W wieczorze weźmie również udział znany wirtuoz **Alfred Müller**.

Dzisiaj wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA

O godz. 19.30 „Ojciec”, sztuka w 3-actach Strindberga.

KINO „POLONIA”

Film prod. rad. „Dwaj żołnierze”. Pocz. seansów o godz. 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”

Film franc. „Niebo jest dla was”. Pocz. seansów: 16, 18 i 20.

JUŻ

WYSZEDŁ Z DRUKU PLAN m. OLSZTYNA

Do nabycia w księgarniach i punktach sprzedaży

CENA 30 ZŁ

Jak Komisja Społeczna szacuje meble poniemieckie

Komisja Społeczna przy Okręgowym Urzędzie Likwidacyjnym przy szacowaniu ruchomości poniemieckich bierze pod uwagę przede wszystkim formularz spisowy, złożony przez danego obywatela.

O ile poprzednio była dokonana inwentaryzacja przez kontrolerów TZP., to Komisja Społeczna przeprowadza porównanie obu tych inwentaryzacji. Jeżeli wykaz mebli na dawnym formularzu spisowym nie budzi wątpliwości, to Komisja Społeczna dokonuje szacunku wykazanych mebli według cen z 1939 r., posługując się cennikiem urzędowym.

Przy szacunku Komisja Społeczna bierze pod uwagę procent zużycia mebli, stan ilościowy mebli, oraz zawód, stanowisko, ilość członków rodziny, ilość pomieszczeń oraz datę przybycia na Ziemię Odzyskaną.

W wypadkach budzących pewne wątpliwości, Komisja Społeczna odsyła dany formularz spisowy kontrolerom OUL do sprawdzenia, względnie sama dokonuje kontroli.

Po dokonaniu szacunku, Komisja Społeczna zastanawia się nad mnożnikiem. Po uzgodnieniu mnożnika Komisja Społeczna wpisuje do specjalnej rubryki ogólną cenę szacunkową według cen z r. 1939, mnożnik i wszyscy członkowie Komisji podpisują się pod swą decyzją.

Formularz spisowy, idzie następnie do Wydziału Powierniczego OUL, który za-

Większość zakładów przemysłu drzewnego okręgu olsztyńskiego została w związku z działaniami wojennymi zniszczona względnie uszkodzona, albo też pozbawiona najbardziej nowoczesnych, najlepszych maszyn.

Odbudowa przemysłu drzewnego napotyka obecnie na olbrzymie trudności. Unie ruchomości około 2000 km linii kolejowych, niemożliwość wykorzystania dla spławu dróg wodnych, w szczególności zaś kanałów Warmińskiego i Mazurskiego niedostateczne zaludnienie, brak środków pomocniczych, brak fachowców, niedostateczny stan bezpieczeństwa, a przede wszystkim zupełny brak środków transportowych, w szczególności koni, oraz brak odpowiednich kredytów — oto są pobieżnie tylko wyliczone przeszkody, poważnie utrudniające odbudowę względnie przebudowę przemysłu drzewnego.

Przydzielone dotąd kredyty były tak małe, że nie wystarczyły nawet na opracowanie planów odbudowy. Dopiero w sierpniu br. Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie uzyskała kredyt inwestycyjny w wysokości 15 milionów zł oraz zapewnienie otrzymywania dalszych kredytów.

Mimo tych trudności i przeszkód, poza prawie całkowitą inwentaryzacją zakładów przemysłowych, zdołano dotychczas uruchomić 12 tartaków o 23 trakach, a w dalszych 25 tartakach prace nad odbudową posunięto już tak daleko, że z końcem bieżącego roku będzie czynnych 35 - 37 tartaków o 65 - 68 trakach.

W związku z możliwością dysponowania obecnie większymi kredytami opracowano przez Dyrekcję L.P. dla okręgu olsztyńskiego 3-letni plan odbudowy przemysłu drzewnego tartaczno, zakładów sklejkowych i płyt spłasnionych.

Plan ten został dostosowany do możliwości produkcyjnych surowca drzewnego w naszym województwie. Ogólna roczna produkcja okręgu według dotychczasowych norm użytkowania będzie wynosiła 1.050.000 m³ grubizny, w czym 600.000 m³ tartaczno surowca iglastego i 25.000 m³ surowca liściastego. Na dzień 1 października ka br. w lasach państwowych okręgu będzie około 300.000 m³.

Wobec tego, że przy spodziewanych 68 trakach w końcu bieżącego roku, zdolność przetwórcza tartaków będzie wynosiła na jedną zmianę około 200 tys. m³ surowca, eksploatacja lasu w sezonie 1946/7 musi być dostosowana do postępów rozwoju przemysłu, transportu, komunikacji i możliwości zbytu.

Zaprojektowana odbudowa ujęta jest pod kątem maksymalnego wykorzystania surowca drzewnego. W związku z tym przewiduje się stworzenie nad głównymi drogami wodnymi w puszczech Iławsko-Ostródzkiej i Piskiej dwóch wielkich ośrodków przemysłu drzewnego: jednego w Zalewie, drugiego w Rudeczanach. Każdy z tych zakładów, oprócz dużych tartaków o 6 względnie 8 trakach, będzie posiadał fabrykę płyt spłasnionych, fabrykę dykt i

Ogłoszony w Dzienniku Ustaw z dnia 20 września 1946 r. Dekret o zespoleniu Urzędów Ziemijskich z władzami administracji ogólnej znosi moc obowiązującą dekretu o organizacji wojewódzkich i powiatowych Urzędów Ziemijskich.

W myśl dotychczasowych przepisów o piekę państwową nad rolnictwem i przeprowadzeniem reformy rolnej Ministerstwo Rolnictwa wykonywało przez wojewódzkie i powiatowe Urzędy Ziemijskie.

Z mocy nowego dekretu o zespoleniu Urzędów Ziemijskich z władzami administracji ogólnej z dniem 20 września 1946 r. wszelkie sprawy administracji i rolnictwa i reform rolnych włącza się do zakresu działania wojewodów i starostów.

Wojewodom i starostom powierzony został również nadzór państwowy nad przedsiębiorstwami, mającymi za przedmiot prowadzenie gospodarstw rolnych i hodowlanych oraz przemysłu rolnego, a także nad przedsiębiorstwami, których

Zespolenie Urzędów Ziemijskich z władzami administracji ogólnej

zadaniem jest utrzymanie i eksploatacja traktorów i maszyn rolniczych.

Na wojewodów przechodzą uprawnienia i obowiązki wojewódzkich Urzędów Ziemijskich i prezesów tych Urzędów, na starostów zaś przechodzą uprawnienia powiatowych Urzędów Ziemijskich i Komisarzy Ziemijskich.

Urzednicy i pracownicy kontraktowi Urzędów Ziemijskich przechodzą do służby we własnym urzędzie wojewódzkim lub starostwie.

Na podstawie wyżej omówionego dekretu obowiązek zgłaszania wniosków w przedmiocie ujawnienia praw własności nieruchomości, przejętych na cele reformy rolnej, przechodzi z wojewódzkich Urzędów Ziemijskich i powiatowych Urzędów Ziemijskich na wojewodów i starostów.

Przepis powyższy przyczyni się do szybkiego uregulowania hipotecznego tytułów własności nabywców gospodarstw przejętych na cele reformy rolnej, co się stało w Polsce sprawą palącą.

Dzień Spółdzielczości w terenie

Święto Spółdzielczości było uroczyste obchodzone w całym województwie. — Wpływające meldunki z terenu donoszą, że Dzień Spółdzielczości był świętem całego społeczeństwa. Nie było miasta i wsi, gdzie nie odbyłyby się uroczystości. Miasta powiatowe, a wśród nich Ostróda, Szczytno, Lidzbark, Mrągowo, Pasłęk, Morąg i Iużany — obchodziły Dzień Spółdzielczości szczególnie uroczysto.

Kętrzyn — Po Mszy św. odbyło się poświęcenie czterech spółdzielni: Ostoi, Księgarskiej, Rolniczo-Handlowej oraz Oddziału „Społem”. W akademii wzięła udział orkiestra wojskowa z Mrągowo oraz chór miejscowego gimnazjum, który wykonał szereg pieśni poważnych i ludowych. Po akademii odbyło się przyjęcie dla władz spółdzielczych i administracyjnych.

Olsztynek — W obchodzie Dnia Spółdzielczości w Olsztynie nie brała udziału Rejonowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa Szamopomocy Chłopskiej, która

wobec ogromnego nasilenia robót polnych w powiecie, jak siew i kopanie kartofli, nie mogła organizować w tym roku żadnych imprez, a natomiast uczciła Dzień Spółdzielczości datem 2000 zł. na bibliotekę szkolną w Olsztynie. Uchwała ta zapadła na posiedzeniu Zarządu i Rady Nadzorczej w dniu 24.9.46. — Pieniądze zostały przekazane kierownikowi szkoły. **Z.M.**

CECH ZBIOROWY W GIŻYCKU

W ub. niedzielę odbyło się w Łuczanie (Giżycku) zebranie organizacyjne cechu zbiorowego, na którym przy współudziale przedstawicieli Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, w obecności przedstawicieli władz administracyjnych i samorządu dokonano wyboru władz cechu.

Starszym cechu bezwzględna większością głosów został zasłużony pionier miejscowego rzemiosła, mistrz fryzjerski ob. Wojciech Stradomski.

Rzemiosło na terenie powiatu giżyckiego liczy już przeszło 100 przedstawicieli, jednakże żadna branża rzemieślnicza nie ma dotychczas wystarczającej liczby przedstawicieli, aby mogły powstać indywidualne cechy branżowe. Z chwilą, gdy ilość rzemieślników z poszczególnych branż osiągnie wysokość wymaganą do utworzenia cechu indywidualnego, zostaną one wyodrębnione. Do tego czasu ogół rzemieślników w Łuczanie (Giżycku) bez względu na branżę, reprezentuje cech zbiorowy. **C.B.**

Konkurs spółdzielczy

Pierwsze nagrody otrzymali

Bank Gosp.-Spółdz., „Mazur“ i S. P. B.

W Dniu Spółdzielczości odbył się w Olsztynie konkurs udekorowanych gmachów, sklepów i samochodów spółdzielczych. W skład jury konkursowego wchodził: dyr. Turło, inż. Michał Zawadzki i ob. Zygmunt Milewski. Przewidziane zostały trzy nagrody dla każdej grupy: pierwsza nagroda wynosi 3 tys. zł., druga — 2 tys. zł., trzecia — tysiąc zł.

Ostatnie posiedzenie jury konkursowego, mające ustalić wyniki, odbyło się 30 września w biurach Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. Na podstawie losowania ustalono nagrody w poszczególnych grupach.

Gmachy i instytucje spółdzielcze: — pierwszą nagrodę zdobył Bank Gospodarstwa Spółdzielczego — 3 tys. zł., druga — Okręgowy Oddział Spożywczy w Al. Wojska Polskiego — 2 tys. zł., trzecią — Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. — Partyzantów 87 — tysiąc zł.

Sklepy spółdzielcze: — pierwszą nagrodę — „Mazur” Sklep Nr. 1 — 3 tys. zł., drugą nagrodę — spółdzielnia „Las” — 2 tys. zł., trzecią nagrodę — spółdziel-

nia Rolniczo-Handlowa „Rolnik” — tysiąc zł.

Samochody: — pierwsza nagroda: — S. P. B. — 3 tys. zł., druga nagroda — Okręgowy Oddział Rolny — 2 tys. zł., trzecia nagroda — „Mazur” sklep Nr 11 — tysiąc zł.

Na wyróżnienie zasługują samochody spółdzielni: „Las”, „Czytelnik” i Okręgowy Oddział Transportowy.

Po odbiór nagród względnie po informację należy zwrócić się do sekretariatu Wojewódzkiego Komitetu Obchodu Dnia Spółdzielczości, Związek Rewizyjny, mag. Różycki, ul. Partyzantów 87.

P. B. P. ORBIS

Oddział w Olsztynie, Ratuszowa 3 Sprzedaż biletów kolejowych, samochodowych, loteria, urzędowe rozkłady jazdy, informacje. ORBIS gwarantuje swoim pasażerom miejsca siedzące w samochodach 2040-3 dach P. K. S.

ŚLUCHAMY RADIA WARSZAWA! na fal 595,8 mtr.

CZWARTEK, 3 BM.

12.05 Dziennik. — 12.35 Utwory skrzypcowe. — 13.25 Muzyka obładowa. — 14.30 Reportaż. — 16.00 Dziennik. — 16.30 Arie operowe. — 17.10 „Popularne piosenki”. — 18.10 „Józef Czechowicz”. 18.30 Koncert solistów. — 19.00 Nauka przy głośniku. — 19.30 Audycja słowno-muzyczna. — 20.00 Dziennik. — 20.45 „Trzy ballady”. — 21.10 Koncert rozrywkowy. — 21.45 Kwadrans prozy. — 22.00 Audycja rozrywkowa. — 22.15 Koncert ork. tanecznej. — 23.00 Ostatnie wiadomości. — 23.20 Program. — 23.30 Muzyka. — 23.55 Ostatnie wiadomości.

Czystość to zdrowie!

Start Walasiewiczówny w Olsztynie ruszy z miejsca nasz sport kobiecy

Sport kobiecy, a w szczególności lekkoatletyka kobieca, w Polsce jest bodajże jedyną pozycją, w której mamy do zanotowania stałe sukcesy na polu międzynarodowym i to zarówno w okresie międzywojennym, jak i obecnie po wojnie.

Triumfy Polek na pierwszych „publicznych” niejako występach za granicą (Kornopacka, Walasiewiczówna) nie były zjawiskiem odosobnionym. Poziom naszej lekkoatletyki kobiecej wznosił się równo bez wahań i spadków, zawdzięczając swą wysoką notę doskonałym wynikom zawodniczek polskich, które w przedwojennej Europie nie miały poza Niemkami rywalek.

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie

KOMUNIKAT

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie zawiadamia, że z dniem 1 października br. w związku z zaangażowaniem dr. F. Piotrowskiego, lekarza specjalisty chirurga — ustala się następujący porządek korzystania z pomocy lekarskiej w zakresie chirurgii:

Ubezpieczeni, zamieszkali w części miasta, położonej na północ od toru kolejowego, a więc Kolonia nad jeziorem Długim, okolice Al. Wojska Polskiego, ul. Jagiellońskiej itd., winni zgłaszać się do lekarza-chirurga dr. Floriana Piotrowskiego, ul. P.P.R.-u Nr. 54, w godz. od 14 do 16-ej.

Ubezpieczeni, zamieszkali na południe od toru kolejowego, tj. śródmieście, okolice Al. Niepodległości itd. — winni zgłaszać się do lekarza-chirurga dr. Jana Janowicza, plac Kopernika Nr 3, w godz. od 16 do 18-ej.

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie

2007-1

PRZETARG NIEOGRANICZONY

(Ponowne ogłoszenie przetargu ze względu na poprzednie usterki).

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie rozładunku węgla z wagonów i nawęglanie parowozów w 2-ch składach opałowych na st. Olsztyn, poczynając od dnia 1 listopada 1946 r., na warunkach następujących:

Wagony z węglem muszą być rozładowane w ciągu sześciu godzin od chwili podstawienia ich pod składy opałowe, nie wyłaczając światła.

Węgiel musi być ułożony w regularne stosy wg. sortymentów.

Nawęglanie na parowozu jednego półtonowego wózka węgla nie może trwać dłużej, jak trzy minuty. Nawęglanie trwa całą dobę przy czynnych, w miarę potrzeby, trzech dźwigach.

Oferent poda ceny za wyładunek jednej tony węgla z wagonu do stosu i za nawęglanie jednej tony węgla ze stosu lub wagonu na parowoz.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na wyładunek węgla z wagonu i nawęglanie parowozów” należy składać do skrzynki, znajdującej się w hallu Dyrekcji na parterze do godz. 9.30 dnia przetargu.

Do ofert należy dołączyć kwit Kasy Dyrekcji Kolejowej na opłacone wadium przetargowe w kwocie 5.000 zł.

Oferent, który utrzyma się na przetargu i z którym zawarta będzie umowa, obowiązany będzie do wpłacenia do kasy dyrekcyjnej w terminie wskazanym dodatkowo kwotę 55.000 zł. tytułem kaucji, służącej do zabezpieczenia wykonanych robót.

Otwarcie ofert odbędzie się w dniu 10.X.1946 r., o godz. 12-ej, w Wydziale Zasobów Dyrekcji Kolejowej.

Bliższych informacji, dotyczących przetargu, udzieli Wydział Zasobów Dyrekcji Kolejowej w Olsztynie.

Oferent związany jest z ofertą przez dwa tygodnie od dnia otwarcia oferty.

Naczelnik Służby Zasobów D.O.K.P. Olsztyn

1898-1

(—) J. Nowakowski

Po wojnie „stara gwardia” kobieca dźwierz wciłą prym, przewyższając pnącą się w górę młodzież rutyną i nabytą wiedzą fachową. Jednak młodzież ta, to właściwa przyszłość kobiecej lekkoatletyki polskiej. Wciąż jeszcze Wajsówna, Walasiewiczówna i Kwaśniewska, nasze trzy muszkietierki, są najlepsze, ale taka Moderówna, Heyducha, Mitan czy Dobrzańska sekunda po sekundzie, centymetr po centymetrze zbliżają się do wielkich swych poprzedniczek.

Umasowienie sportu, wyjście poza ramy elity, będzie gwarancją naszych przyszłych sukcesów sportowych. Jest bowiem zrozumiałe, że wśród milionów uprawiających sport łatwiej można znaleźć talenty, niż wśród tysięcy, a w tysiącach łatwiej, niż w setkach.

Młode siły lekkoatletyki kobiecej rokuja tej dziedzinie sportu wielką przyszłość — godną przeszłości.

Zaabsorbowani jesteśmy tu, w Olsztynie, na ziemiach odzyskanych zbyt wielu sprawami pierwszej potrzeby. Zaledwie zdążyliśmy wyrąbać ciasny zaułek dla sportów męskich, sport kobiecy natomiast znajduje się nadal w powijkach poza zasięgiem, zdawałoby się, naszych możliwości.

Tak jednak nie jest. Równocześnie z pracą organizacyjno - wyszkoleniową na odcinku męskim można bez trudu jechać i drugim torem, torem żeńskim. Wydaje się nam, że związki i kluby na tym nowym polu uzyskałyby całkowite poparcie właściwych czynników, a wśród naszej młodzieży żeńskiej nie brak zapewne kandydatów do olimpijskich laurów.

Sygnalem dla naszych pań będzie zapowiedziany start polskiej reprezentacji kobiecej z Walasiewiczówną, Wajs - Grętkiewicz i Kwaśniewską na czele na wielkich zawodach lekkoatletycznych, które odbędą się w Olsztynie 13 bm., staraniem Woj. Urzędu WF i PW.

Wszystkie czołowe zawodniczki zapowiedziały swój udział w powyższej imprezie, która będzie miała charakter propagandowo - pokazowy. Po raz pierwszy ujrzymy na starcie i nasze panie, które w wielkiej tajemnicy (jak to kobiety) szykują się do debiutu.

W ramach zawodów Walasiewiczówna

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT

Narodowy Bank Polski, Oddział w Olsztynie, ogłasza przetarg nieograniczony (zastrzegając sobie prawo unieważnienia bez podania przyczyn), na wykonanie w terminie do dnia 1.12.1946 r. otworów okiennych i drzwiowych w gmachu przy ul. Stalina 11, z drzewa, dostarczonego przez Narodowy Bank Polski.

Oferty należy składać do dnia 14.10.1946 r., godz. 10 rano, w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Olsztynie. Bliższych informacji udziela kierownictwo Oddziału, gdzie też mogą oferenci, za zwrotem kosztów, otrzymać warunki przetargowe, ślepe kosztorysy, oraz zapoznać się z planami i projektami umowy.

Narodowy Bank Polski

Oddział w Olsztynie

(—) Czwiertnia (—) Angerman

2023-5

OGŁOSZENIE

O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

Starostwo Powiatowe w Pasłęku, Referat Odbudowy, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie wianowania dachowego oraz pokrycia budynku gimnazjalnego w Pasłęku. Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w Referacie Odbudowy przy Starostwie Powiatowym w Pasłęku do dnia 10 października 1946 r., do godz. 10-ej. Do oferty należy dołączyć kwit na złożone wadium w wysokości 3% ogólnej sumy ofertowej. Otwarcie kopert i rozpatrzenie ofert nastąpi 10 października br., o godz. 12-ej, w Referacie Odbudowy przy Starostwie Powiatowym w Pasłęku, gdzie również można uzyskać bliższych informacji oraz nabyć lub przejrzeć warunki, plany, ślepe kosztorysy itp. Starostwo Powiatowe w Pasłęku, Referat Odbudowy, zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Za Starostę Powiatowego Architekt Powiatowy

2025

przeprowadzi próbę pobicia rekordu światowego w biegu na 50 m.

Wyniki Walasiewiczówny są nie tylko niedoścignionym dziś jeszcze marzeniem zawodniczek, lecz przewyższają znacznie przeciętne wyniki mężczyzn. Panna Stella pobiegnie przeto, dając rywalkom wyrównanie, a być może, że i nasi panowie zechcą zmierzyć się z najszybszą kobietą świata. Będzie to budujący widok.

Niestrudzony kpt. Głędzowski, dyr. Woj. Urzędu WF i PW, ma wprawdzie w zanadrzu obietnicę startu Stanisławskiego i Gierutty, lecz obecność naszych męskich asów stoi pod znakiem zapytania.

Zawody Woj. Urzędu WF i PW w ramach zapowiedzianych będą właściwym i godnym zamknięciem naszego sezonu lekkoatletycznego.

KOPALNIE WĘGLA NA DNE JEZIORA

W pobliżu miasta Kopejska w obwodzie czelabińskim wśród szeregu kopalń węgla znajduje się jezioro Kamysznoje. Jezioro to stanowiło poważną przeszkodę w eksploatacji okolicznych kopalń węgla, do których dostawała się woda z jeziora. Z drugiej strony stwierdzono, że na niewielkiej głębokości pod dnem jeziora znajdują się bogate złoża węgla.

Obie te okoliczności skłoniły do „przeniesienia jeziora w inne miejsce”. W tym celu zbudowano kanał o długości 5 km i głęb. 2 m. W tych dniach wysadzono tam, oddzielając kanał od jeziora i woda popłynęła w kierunku kotłiny. Poziom wody w jeziorze z każdym dniem obniża się. W niektórych miejscach podniosło się już dno jeziora. Na miejscu osuszonego jeziora zostaną zbudowane 2 kopalnie węgla.

OGŁOSZENIA

DRÓBNE

Dr. med.

JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKO

Specj. chor. skórne i weneryczne

Olsztyn, ul. Limanowskiego 22 m. 4

od 9 do 11 i od 15 do 16.

2038-15

HURTOWNIA Galanteryjna, Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5. Poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. Prowincja za zaliczeniem. 1992

DWÓCH techników-elektryków z praktyką, na stanowiska kierownicze potrzebni od zaraz. Zgłoszenia kierować: Oddział Z.E.O.M. Ostróda, ul. Słowackiego 27. 2022-3

BOGDANOWICZ HELENA z Wilna poszukiwana. Mąż powraca. Wiadomości: Olsztyn, Moniuszki 13-4.

PRAGNĘ dokończyć rozpoczętą podczas okupacji naukę na fotografa. Zgłoszenia kierować proszę do Prokuratury Sądu Apelacyjnego, Stalina 32. 2027

POTRZEBNA pomoc domowa w średnim wieku, ze znajomością kuchni i gospodarstwa domowego. Warunki bardzo dogodnie. Zgłoszenia kierować: Ciosek Stanisław, Ostróda, ul. Słowackiego 27. 2033-3

ZNALEZIONO 2 paczki papierosów, zapalniczki, mydło i inne rzeczy. Do odebrania w I Komisariacie, ul. Wyzwolenia 10, po udowodnieniu własności. 2034

ZAMIENIĘ z kolejarzem mieszkanie 1 pokój z kuchnią w bloku kolejowym, ul. Żeromskiego 14-1, na 1-2 pokoje z kuchnią na piętrze. Ewent. zwrócę koszty remontu. 1906

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Radomsko, dowód osobisty, wydany przez władzę niemiecką gm. Kruszyna, pow. Radomsko, oraz zaświadczenie umowy przyjęcia do pracy, wydane przez Akcję Siewną Olsztyn, na nazwisko Turek Jan, ur. 20.6.21 r. 2010-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Tarnów, legitymację służbową, wydaną przez DOKP Olsztyn, oraz inne, na nazwisko Żółtański Bolesław ur. 20.4.1914 r. 2020-1

T-WO PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ

Zarząd Oddziału T-wa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Olsztynie zawiadamia, że dnia 5 bm., o godz. 17.30, w świetlicy T-wa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, przy ul. Stalina Nr. 7, odbędzie się zebranie Patronatu nad grobami radzieckimi.

2039-2

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Dyrekcja Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, Olsztyn, ul. Szejbera 9/10, ogłasza przetarg nieograniczony na remont budynku Punktu Etapowego P.U.R. w Korszynie, przy ul. Wolności 2.

Ślepe kosztorysy w cenie 100 zł. oraz szczegółowe informacje można otrzymać w Dziale Etapowym P.U.R., ul. Szejbera 9/10, od 3 października 1946 r. w godz. 9-11.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w wyżej wymienionym Dziale do dnia 8 października 1946 r., do godz. 10 rano.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 11 rano.

Dyrekcja Państwowego Urzędu Repatriacyjnego zastrzega sobie:

- 1) prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań;
- 2) prawo wyboru oferenta, niezależnie od cen i warunków;
- 3) prawo uznania, że przetarg nie dał wyników;
- 4) prawo zwiększenia lub zmniejszenia robót ewentualnie całkowitego anulowania pewnych robót, wyszczególnionych w ofercie.

Woj. Oddz. P.U.R. w Olsztynie

Dyrektor

(—) H. Kulesza

2024

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty, na nazwisko Łukasiewicz Kazimierz, ur. 1918 r. 2016

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Łomża, kartę przesiedleńczą, wydaną przez PUR Łomża, pozwolenie na prowadzenie sklepu oraz dowód osobisty, wydany przez władzę niemieckie Łomża, na nazwisko Chormański Wacław, ur. 17.10.1912 r. 2011-1

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez władzę niemieckie, na nazwisko Jędrzysek Leokadia, ur. 7.12.1911 r. w Warszawie. 2021

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Doroszczyk Czesław, ur. 25.5.1920. 2026-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Gładkówna Elżbieta. 2028

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Warzyńska Barbara. 2029

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Ostrowski Jan. 2030

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Siedlce, na nazwisko Krywczuk Aleksander, ur. 23.8.1916 r. 2031-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację służbową Nr. 17/II, wydaną przez Dyrekcję Lasów Państwowych Okr. Mazurskie, Olsztyn, na nazwisko Chudziak Marian. 2032

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Tuszcz, na nazwisko Banaszek Władysław, zamieszkały Lubomin, pow. Morań. 2035-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną Nr. 21/I, na nazwisko Kamiński Stanisław. 2036-2

UNIEWAŻNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie zezwolenia na prowadzenie sklepu spożywczego, z dnia 1.8.1945 r. Nr. 268/45, wydane przez Zarząd Miejski w Olsztynie, na nazwisko Zebrowska Helena. 2038

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną w Rodziszkach, na nazwisko Orłowski Józef, ur. 1909 r. zamieszkały w Lidzbarku. 2041

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22-go Lipca 16. Telefon Nr. 81-90. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redaktor Naczelny: **Wl. Mroczkowski**.

Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 9 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spółdz.” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł za wyraz (najmniej 30 zł). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm wysok. przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 70 zł., kwartalna—200 zł., roczna—800 zł. Prenumeratorzy otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałek pismo na razie nie wychodzi.